

بِقَلْمَنْ : آقا حاج میرزا ابوالحسن فقیه‌ی (آیت‌الله‌زاده)

خلفاء بعد از پیغمبر (۱۵)

بحث مارجی

مصادر هاموال استانداران

در سال ۲۳ هجری همه استانداران را عمر خواست و دارایی و اموالشان را مصادره نمود مگر اموال قنقر را. استانداران عبارت بودند از سعد بن ابی و قاص (استاندار کوفه) عمر و عاص (استاندار مصر) ابا هریره (استاندار بحرین) نعمان بن عدی (استاندار میسان) نافع بن عمر و خزاعی (استاندار مکه) یعلی بن منیه (استاندار یمن) ولی همینکه خواست اموال ابو بکر بن عبید را مصادره کند او بحروف آمده گفت ای خلیفه این عمل تو صیحیخ نیست زیرا اگر این اموال مال خداست برای تو جایز نیست که نیمی از آنرا بما واگذاری و اگر مال ما است حق گرفتن نداری، عمر گفت تو یا مومن غیر خائنی و یا منافق، او گفت من مومن غیر خائنم.

و نیز عده‌ای از قریش بعمر گفتند بما اجازه بده برای جهاد از مدینه خارج شویم عمر گفت شما پیش از این با پیغمبر جهاد نموده‌اید شما را کافیست دیگر لزومی ندارد همین جا بمانید تا من بتوانم در دهن همین پیاپیان سوزان گل‌وی قریش را بشارم عبدالرحمن بن عوف می‌گوید بعمر گفتم چرا اجازه خروج از مدینه وجهاد بمردم قریش ندادی؟ بن گفت سکوت بهتر از پاسخ است آنکاه حرف ابی بکر بیان آمد عمر گفت خلافت ابی بکر غیر مترقبه بود ولی خدا مردم را از شر او حفظ کرد اگر بار دیگر چنین پیش آمدی کند گردن آن خلیفه را بزنید.

ابن عباس می‌گوید:

نیمه شبی عمر بر در سرای من آمد و در کویید و مر آواز داد که بیا بیرون تا باهم در محلات مدینه گردش کنیم من نیز از خانه بیرون شدم عمر را دیدم با بر هنر در حالی که تا زیانه (درة) در دست دارد پیاس شهر مشغول است با همراه افتادیم تا رسیدیم به بقیع، عمر به پشت خواید و با دست بکف پای خود میزد در این بین آه سردی کشید گفتم چه چیز خلیفه را در این وقت شب از خانه بیرون آورد گفت امر خداوندی پسر عباس. عبدالله

گفت گفتم میخواهی بگویم که خلیفه در باره چه فکر میکند؟ گفت ای غواس در دریای من فروردوزیرا تو از ضمیر من نیکو اطلاع خواهی داد گفتم فکر میکنی که بعد از توجریان خلافت چه خواهد شد؟ گفت راست گفتی. گفتم نظر شما در باره عبدالرحمن بن عوف چیست؟ گفت او مردیست گرفته، کسی سزاوار خلافت است که دست باز باشد و در عین حال که مسرف نباشد مانع خیر هم نسبت بزیر دست نشود.

گفتم چه میگوئی در باره سعد بن ابی وقار؟ گفت ایمانش ضعیف است. گفتم طلحه بن عبد الله چطور؟ گفت اینقدر ریاست طلب است که نه تنهامال خود بلکه مال دیگران را هم بخاطر ریاست خود صرف می کند و علاوه مردیست خود پسند و متکبر گفتم در باره زیر بن عوام یگانه فارس اسلام چه میگوئی؟ گفت او بیک روز انسانست و یکروز شیطان، زیر مردیست بخیل و برای یک جو حاضر است از صبح تا مغرب چدال کند و لوبه ازین رفتن نماز ظهر باشد. گفتم عثمان بن عفان چطور؟ گفت اگر ریاست پیدا کند فرزندان ابی معیط و امیه را بر گردان مردم سوار می کند و همه مال خدا را باشان اختصاص میدهد و اگر چنین کند بخدا قسم عرب بر او هجوم آورده او را در منزل خواهند گشت.

آنگاه عمر ساکت شد و پس از اندکی گفت ای ابن عباس حرف مرا امضاء کن، می بینم که در باره پسرعمت هم نظری داری. گفتم چرا نداشته باشم آیا او از خلافت دور باشد با آنهمه فضل و سابقه در ایمان و دانش و نزدیکی پرسول خدا؟ عمر گفت بخدا قسم همین است که گفتی، اگر او امیر شود مردم را برای راست و طریق واضح هدایت میکند لیکن چند صفت در او است

۱- مزاح نمودن در مجالس ۲- مستبد بودن در رای ۳- خود را با این جوانی بر دیگران برتری دادن. گفتم خلیفه چرا در جنک خندق هنگامیکه بر ابر عمر و بن عبدود ایستاد آنروز یکه عمر و مردم را بمبارزه دعوت میکرد و غیر از علی همچنان جوان خود را بهان کردند و پیر مردان خود را عقب کشیدند و همچنین وزردار واحد که همه مردم فرار میکردند نگفتی جوانست؟ عمر گفت دست^{از} من بود^{از} آن میخواهی همان معامله که پدرت و علی با ابوبکر کردند بامن بکنی؟ ابن عباس میگوید چون نخواستم عمر را غضبناک کنم لذا ساکت شدم ولی عمر ادامه داد و گفت بخدا قسم علی از همه مردم بخلافت سزاوارتر است لکن چه کنم که قریش زیر بار او نمیروند زیرا اگر او امارت یابد مردم را وادار باجرای حق می کند و آزادی مردم را محدود خواهد کرد و البته اینکار به امارت او خلل رسانده منجر بعنه خواهد شد.

سه نفر در عمر نفوذ کامل داشتند عبد الله بن عباس، عبد الرحمن بن عوف و عثمان بن عفان بعضی معتقدند که عبد الله رئیس شرطه عمر بود ولی صحیح نیست زیرا تأسیس شرطه از عثمان است.

قتل عمر : سه شب قبل از واقعه شبی عمر خواب دید که خرسی با وحمله کرده سه

منقار باو زد این خواب را عمر بقتل خویش تعبیر نموده گفت مرا باسه ضربت میکشند اتفاقاً بین فیروز که کنیه اش ابو لولو است وار باش مغیره بن شعبه بر سر اجرت و هزد اختلاف افتاد و فیروز بشکایت نزد عمر آمد.

خلیفه بمغیره گفت با او مدارا کن ولی مغیره توجه نکرد فیروز باز دیگر بخلیفه شکایت کرد و گفت مغیره بمن ماهی صدر درهم میدهد. عمر گفت ماهی صدر درهم کم است زیرا شنیده ام تو آسیا بادی خوب درست میکنم شایسته است آسیائی برای آرد کردن گندمهای بیتالمال بازی.

فیروز گفت آسیائی برای خلیفه بازم که در داستانها بگویند وقتی که رفت عمر به حضار گفت این جوان عجمی مرا تهدید بقتل نمود تاروز چهارشنبه ۲۶ ذیحجه سال ۲۳ هجری مطابق با آبانماه ایرانی و تشرین رومی ابو لولو توانست ادرنماز باختبر مسموم سه ضربت بخلیفه بزند.

عمر با همین ضربت‌ها در سن ۳۶ سالگی (مطابق نقل برخی ۴۵ سالگی) پس از ده سال و ۸ ماه خلافت مرد.

عمر پسرش عبدالله گفت هشتاد هزار درهم از بیت‌المال برداشت نموده ام این وام را از مال فرزندان من و اگر وفا نکرد از مال آل خطاب و اگر باز هم نشد از مال عدى و اگر وفا نکرد از مال قریش ادا کنید و بمال حایران مسلمین تعدی مکنید.

عمر هنگام مرگ بزرگان از اصحاب را نزد خود جمع نمود و گفت در زمان خلافت خود دریا بان و دریا بادشمنان اسلام چنگیدم و چه شهرها بنانمودم، ترتیب بیت‌المال دادم و هر که را بر حسب مقام او عطای دادم و شمارا برآورده است هدایت کردم آنگاه گفت نگرانی من فقط این است که مبادا بر سر خلافت دونفر با هم نزاع کنند و هر کس خود را از دیگری شایسته تر بداند و خون مردم را بریزند.

سپس گفت من دو کتاب خداخواندم که اگر بیز من دو پیرزنی زنا کنند آنان را رجم کنید و رسول خدا نیز پیر مرد و پیر زن زناکاری را سنگسار نموده و ماهم سنگسار کردیم و اگر نمی‌گفتند که عمر در کتاب خدا اصراف نموده من این آیه را در قرآن زیاد می‌کردم (الشیخ والشیخه اذا زنا فارجمو همانکالا من الله والله علیم حکیم) بقیه در شماره آینده

الحق مع علی ید و روحه حیث دار

حق با علی است و بر مدار علی می‌چرخد

یا علی انت و شیعتک الفائزون

ای علی تو و پیروانت رستگارند (از کلمات رسول اکرم)